

Det är aldrig så mörkt som före gryningen – att leva tillsammans inom planetens och kärlekens gränser

*Den fjärde i en serie kurser
där naturvetenskap och teologi möts
om klimat, miljö och hushållning*

Stiftsgården Rättvik 21-23 oktober 2022

Foto: Jannike Wåhlberg

Vad händer i vårt inre vid insikten om hur människan dominerar planeten och allt levande? När det blir uppenbart att Jorden inte räcker till för vår samlade förbrukning. När vi berövar framtida generationer deras livsmöjligheter och medverkar till att mängder av arter och hela ekosystem går under?

Hur leva ett anständigt liv i dagens värld?

I kursen kommer vi att diskutera denna fråga i ljuset av de erfarenheter och livsberättelser som de inbjudna gästerna och kursdeltagarna delar med sig av.

Varmt välkommen!

Fredag

17:00 Middag

18.00 **Sång för jordens framtid**

18.45 Välkommen och introduktion

Min resa med bibelns profeter - när det är sent på jorden *Harry Månsus, ekoteolog, pastor, författare, grundare av Brommadiologen*

How dare we?! - att våga mista för att finna sitt liv
Maggi Nordström, ekoteolog

20.00 Kvällsandakt

Vila eller fortsatt samtal.

Lördag

8.00 Morgonbön och frukost

9.00 **Tre livsberättelser och gruppdiskussioner, inkl kaffe**

12.00 Bön mitt på dagen och lunch

13.00 **Kort pilgrimsvandring utomhus, därefter fortsatta livsberättelser och gruppdiskussioner, inkl kaffe**

17.00 Middag

18.00 **Fortsatta samtal**

20.00 **Mässa**

Vi går sedan ut och tänder livets eld!

Söndag

- 8.00** Morgonbön och frukost
9.00 **Gruppsamtal**, inkl fika.
11.00 **Gudstjänst i Rättviks kyrka**
12.15 Lunch och avslutning

Bra att veta:

Ta med kläder efter väder. Vissa programpunkter blir utomhus.

Följande litteratur rekommenderas som förberedelse till kursen:

Climate Change 2022 (den senaste IPCC-rapporten, läs särskilt avsnittet om livsstilsförändring); *Guide till ett hållbart liv*, Naturskyddsföreningen, Bonnier Fakta; *Lilla fredsboken* (Hammar, Fång, Gårdfeldt, Ulbricht); *Planetens och kärlekens gränser*, Votum förlag; *Sången om livet* (Harry Månsus); *Vi behöver söka nya visioner av vilken värld som är möjlig*, Anders Holmberg, Kyrkans Tidning 2022-01-05; *Våra folkvalda politiker sviker oss i skuggan av klimatkrisens djupa allvar*, Staffan Laestadius, Dagens Nyheter 2022-04-05.

Medverkar med livsberättelser:

Harry Månsus och Maggi Nordström: se fredagsprogrammet.

Rickard Borgenback, präst och föreståndare på Vadstena Pilgrimscentrum:

Om kärleken till det vackra och sköra

Samuel Hall, teologistuderande, *Fridays for Future*:

Det handlande hoppet - mod tillsammans med andra

Jorunn Hellman, agronom och internationell handläggare, *Jordens Vänner*:

Skapelsekraft, skaparkraft och den heliga vredens kraft

Arne Mörnerud, missionär, lärare och ornitolog, *A Rocha*:

Passionen för natur och evangelium förenas i A Rocha

Sofia Rosshagen, katolsk representant i Sveriges interreligiösa råds miljögrupp:

Mellan förtvivlan och hopp på vägen till Ångermanland

Benjamin Ulbricht, präst och ledare vid Gotlands Fredscenter:

Hur skapelsen försöker lära mig gränssättning

Övriga medverkande:

Eva Katarina Agestam, präst och ekoteolog; Jennifer Ferguson, musiker; Bengt Gustafsson, astronom; Sven Hillert, präst och ekoteolog; Per Larsson, präst och ekoteolog; Anders Liljas, professor biokemi; Sverker Molander, miljövetare, professor; Kåre Olsson, FD organisk kemi; Carina Sundberg, präst och ekoteolog; Malin Östman, kurssamordnare CEMUS.

Kursavgift:	1 650 kr
Kostnad för kost & logi tillkommer:	
Lägergård inklusive sänglinne och handduk	2 800 kr
Enkelrum med wc (dusch i korridor)	3 340 kr
Dubbelrum med dusch & wc	3 340 kr/person
Enkelrum med dusch & wc	3 870 kr
För ej övernattande tillkommer (inkl måltider)	2 210 kr

Upplysningar:

<https://stiftsgardenrattvik.se/kurser/>

Pontus Gunnarsson, tel 010-160 80 07, pontus.gunnarsson@svenskakyrkan.se

Jannike Wåhlberg, tel 010-160 80 64, jannike.wahlberg@svenskakyrkan.se

Anmälan senast 21 september (i mån av plats anmälan senare)

via hemsidan: <https://stiftsgardenrattvik.se/kurser/> (klicka på önskad kurs), eller till bokningen, tel 010-160 80 01,

bokningen@stiftsgardenrattvik.se

Kom ihåg att uppge korrekt fakturaadress när du anmäler dig till våra kurser!

Bekräftelse:

får du en månad före din planerade vistelse hos oss.

Med reservation för ändringar.

Avbokningsregler

Anmälan är bindande men ej personbunden. Vid avbokning debiterar vi enligt nedanstående såvida Ni inte skickar en ersättare. Vid uppvisande av läkarintyg debiteras endast kursavgift.

	Kursavgift	Kost/logi
28-15 dagar före kursstart	50 %	--
14-0 dagar före kursstart	100 %	50 %

Vi förbehåller oss rätten att ställa in kurs vid för få deltagare.

Avvikelse från ovanstående villkor kan förekomma vid vissa arrangemang.

Betala gärna i förskott till vårt **Bg 470-0050**.

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS STIFT

sensus

Stiftsgården Rättvik

Kyrkvägen 2, 795 32 RÄTTVIK

Tel: 010-160 80 00, Bokning: 010-160 80 01

info@stiftsgardenrattvik.se • www.stiftsgardenrattvik.se